

G
Ef
140
RARA

80

3.—

Vollständig No i-16.

10/8° 1827

FREIE UNIVERSITÄT BERLIN
Fachbereich Politik- und Sozialwissenschaften
Bibliothek für Sozialwissenschaften
und Osteuropastudien

Ausgeschieden!

12. M. 2014
mw

G Ef 140 RARA

Slavisches Seminar

I.v. No. 8326

Pobožne gložby s'bratschojskeje gmejny.

Nº. 12.

Sgromajone spisimow togo grobū Zinzendorfa.

12.

To pſchaw do ſcziwe žywieńe
we Chriſtu Jeſu ſu.

Niz nej sbóżnej, ako gaž złowiek ſe jano ja-
den ras (roßmej ſzeleju hutschobu a kradu) ho-
broſchijo; a niz nej žałosznej a wostudnej, ako gaž
nechten we ſwojom žywieńu muſy diwazascja ras
ſe hobroſchisch. Gab ten prēdny ras kradu ſe k'
Jeſu ſu hobroſchił, ga neby do tych drugich ſchęž-
kich zaſow a ſchtundow pſchischeł. Ten knes zo
męſch twoju hutschobu a to zeļu. Gaž nizi kral
abo iwerch zo jadno město dobuſch, ga nepſchafcha
won dlujko ſa tymi wjažami a guminami ač ho-
koło tog' města ſe namakaju, ale won zo rowno
na to město a na te rota. To te rota dobuł, po-
tom tek ma to zeļe město a te wenkowne grody
jomu nět pſchipadnu ſaimi. Tak jo zyni nosch ne-
bjassi kral teke. Ten gleda pſchęze jano ſa teju hu-
tschobu a pora ſe na te rota tejeſameje. Tak jěſno
ač tu hutschobu ma, tak jěſno tek ma tog' zeļego
złowieka. Tak dlujko pač, ač ty ten gréch a ten
ſwětny wjaſhm ačo kivaſ do togo ſchęſta teje hu-
tschobu měſchafsch, tak dlujko niamžofch ſe na to
myſlisch, ab mogal ſebe togo Wimožniča k'troſch-

toju sesch. Perwej mušyfch schykne koreńe a peński
togo gręcha s'wojeje hutschobę hurodowasch a mot
kameńow huzyszisch, ab Bog ten knes potom nowu
rolu hugotował. Howazej szejosch do takeje role,
na kotarejž potom pscheze dobre a sse mjas bobu
szchojzujo. Lej! gaž Jesus dej twoj goſcž byſch,
kenž dej ku tebe pschisch a we twojej hutschobe
pschebywasch, ga derbisch huchytasch schykken nerech a
schyknu nezjstoscž, schykno zož sa tym zartom woňa,
schykno zož mot nogo jo nutſch stawjone a sala-
zone, abo zož jomu niži někak ſluscha. Maschli
podružnika we twojom domie na pschebydu a won
jo neplezny, neſromny a tebe ſchiderkano na ſchko-
du, nebzjoch ga gledaſch, ab takego hobusnego zło-
weka. s'domu a s'dworu krynuł? Lej, moj lubh
ſchěſcijan, ten gręch a schykken gręſchny wjasnym,
to jo taki neſromny podružnik a pschebywalnik;
ten tebe sa hobusu chojzi, ten tebe ſchfodu zyni,
zož wę a možo. S'tym nemej žednogo smilenia a
žedneje ſcjerpnoscji, togo hužen, togo hustarkaj a
ſaregluj twardo twoje žurja, ab węz nutſch neſchi-
ſchel. Lubſchy, nebh ga ſe ſlēkal, gab ſchfrodawa
tebe sa nadra ſaleska a huž tebe pod twojeju drast-
wu ſe chopił hokoło iwerschesch a laſyſch? Saives-
cje, ja bh ſe ſlēkal a pschezeſkył až do ſmierschi, a
— th tek! A lej, schykno, zož mot togo zarta a
togo gręcha pschijo a we twojej hutschobe ſejzi a
pschebywa, to jo groſniejsche a zaſchnejsche a žad-
ławsche, ako gadowath huž a laſata ſchfrodawa.
Łogdla wen ſnim! a to ned! a to do zyſta!
Gaž wesch, až pjaſ jo potajmny a tergatv, gaž ſy

wizel a slyfchał, až jo mlogemu weliku schkodu naznili, ga jago niemjawkaſch, ale ſe jago hobijasch. A togo gręcha neſchel ſe hobijasch? S'ymi kſchel ſe pſcheze ſaſej wotnowotki noſyſch? Lubſchij, hučytaj jago ſ'hutſchobij a huženj jago ſ'domu a groń: „Moja hutſchoba jo Christuſowij dom!“

Dejli pač naſcha hutſchoba zela ſogo býſch, dejli wona hužyſežona a huřeſchona býſch tak, až niži žeden nezýſth nulgusček wězej nej k'namakaňu: to námžo hynazej ſe ſtaſch ako tak, až ſe pſchi-bližamij k'tomu gnadnemu ſtołoju, až ſe dajomij hochropiſch wot ſogo kſchwe k'wodawaniu tych gręchow. Chtož to nezýni, ten nepſchijo dopředka we kſchěſcijajském žywieńu, ten jo rowny złowękoju, kenž kōne ſapſchenio ſlēſh ſa wos. Perwej gnadu, wodawanie, mér do hutſchobij, potom ſe hopaſhaj k'gnashu a k'ſluženu, a pſchigotuj ſe k'huſnaſhу a k'huſveženiu ſogo dobreje a lubſcheje wole.

Hukafowasch a pſchikafowasch a pohužyſch — to niz nepomga, nejliz perwej we hutſchobe taſe pſchigotowané ſe ſtało. A tam jo ten Wimožnik tomu ſłowu wot ſswojego narodu, wot ſswojego ſcherpeňa a humřeſcha taku mož pſchipołožyl, až kuždem, kenž jano na to ſlucha, a ſogo ſmierſch a ſcherpeňe ſebe dajo k'huſchobe pſchisch, ſrasom teke ſe chapja žadasch togo gręſchenia. Won dostańo mož k'schyknomu dobremu a luboſcz k'pobožnym pozynkam, a pſchewiňo ſchykno ſle, ſchykno ſphytowané, jo zarta, ſwét a ſchyken gręch. Chtož možo groniſch: „Moj Wimožnik jo ſa m n o humřeł, Won jo ſchyknu žaloſcz a duchnu bol až do ſmier-

ſchi ſa m n o h uſtojał, " ten n amžo hynazej ako
dobrosch, luboscj h opokaſasch, w ěrnoſcj hugbasch;
noz a žen ſe myſlisch na to, k aſ ſomu možosch
k wjaſelu ſe žywiſch? To, taſej d uſchij b y to b ylo
to nejſchēſche a nejgorsche, gab ſe deſala noſyſch
ſnekaſim gréchow, k otregoz nebyla licha p ſches to
wodaſche togo Rneſa. Frelich g r e ch jo hyschezi
tam, a knaſchej ſromosche derbiñ poſnaſch: we
naš, to jo: we naſhom ſchele nebydli niž dobrego
[daſch] teke ſe ſ'chowal, daſch teke hyschezi tak maſki
b yl]: glich n am a ten gréch žedneje možg nad na-
mi, my nejſmy jej w ezej p ſchedane a podchyschone
a k ſchloby. Až gréch hyschezi we naš b ydli, to ſlužy
jano k tomu, až ſe n ewelizam y a n epoſwigujom y,
ale we po nižnoſcji ſ'Božym bronidłom wojujom y.

Gaž jano we h uſchobe b ydli to p ſchijaschel-
ſtwo a gmejnſtwo ſnaſchym ſtworisichelom a h ujadt-
n ařom, ga jo to ta nejlépſcha p ſrednoſcj, ta nej-
ſtrowſcha a možnejscha arzenaija p ſcheschiwo ſcheje
choroſcji togo grécha, p ſcheschiwo ſchyknogo du-
bracha a gréſchnego gadu we tych zlonkach.

"Bog jo nam gojza dał!
Ten jo bol na ſe brał,
Smierſch jo Won ſtamal,
Row jo Won ſlamal,
Chorym jo ſtrowe Won ſporał,
Žyweńe humarkym podał;"

Maſchli žyweńe, ga tek maſch požedańe ſa zarobu.
A ta zaroba jadnogo k ſcheczijana jo to, až z yni rad-
tu wolu ſwojogo Jefuſa. To dej naſcho w elike
požedańe b yſch, togo roſivjaſseliſch. Ten Wimoz.

nič teke ma twelike wjaſele, gaž te dusche ſu Žomu poſluſchne, gaž wot Nogo ſe daju razi wjaſež; ta nejmenſcha ſlužba jo Žomu rowno tak luba, ač te twelike statki. Ač Žomu Maria tu kſchaſnu, derewoňatu wodn na tej noſe lenu a ſjeje loſhymi jej wotrejascho; chwalaſcho Won to rowno tak, ačo něga ras Habraamowý statk teje wěry; jo Won jo pſchikafał, až ſe wot togo dej tak dlujko hulizowasch, ačo to evangeliom ſe bjo pŕatkowasch. S'togo ſe huſnajo, tak dobrego kněſa my mamý. Žogo kaſne ſu pſcheze také, až jadnomu pſchi nich dere hoſolo hutschobý buwa. Tak jěſno ač we tych nejrhiſchých wězach jan huſnajosch a wěſch, to jo Žogo myſl, to zo Won měſch, ga zhyne ſchykne wězy ſe lažko. Ty masch Žogo lubo, a togodla zhyníſch rad, zož Won zo měſch. Gole Bože pſchafcha pſcheze: tak Žesus by jo rad měk? — a zhy ni jo potom ſlubosčju a ſwjaſselim.

Wono jo dere wěrno, až pſches statki nichten ſbožný ſebjo, až teke ſtym nejlépſchym žhivenim ſebe teje ſbožnoſczi ſebzomý a ſamžomý ſaſlužyſch. Alle gaž Žomu werne wostańomý až do konza, nej ga to potom naſcha ſaſlužba? Ta gronim: ně, to žedne! Gledaj ras na dobrý plodný bom, možo ga ten kíſale a ſeknizomne plodný měwasch? Ně, to nej možno! Alle až won dobre plodný měwa, to tek nej jogo ſaſlužba, jogo žélo a mijá, ale won jo jaden ras tak ſczépjony, tak rostu te dobre plodný ſami wotſe ſteje dženi. Lej, tak jo wono ſ'kſchěſcijanom teke. Do nogo jo ſczépjony we ſwětem dupeňu nowy dobrý ſczépk, weseth ſ'Božego gum-

na, wot togo bomu togo živéňa, kenz̄ jo Jēsus Christus. Ten penk̄ we naš, to jo žiwjač, ale tomu jo ten iweraschko mosřesani; ten nowy sczepk̄ pač, to jo galuska, weseta s'paradisa. S'posh we tych̄ koreňach a we tom pěnku, tam jo ten žiwý wjasym, ale sivercha tam hubija ta galuska Boža, a gaž to s'klyňaschko Božeje gnadij s'weschí a ten wetschik̄ togo swětego Ducha smawujo, ga narusczo nowy rědný iweraschko, wono hukokujo jaden mozný pschut sa drugim a goni k'pschawem zašu pupki a k'wischinki a pschiňaško našledku rědne k'schafne plodn. Wono njej hynaz možno. Ten žiwjač sposh dře teč̄ ſe zesczej hyschezi gibjo a goni pschuschiki, ale ten gospodar pschijo ſwotschym nožom a wotrežo te pschuschiki schykne do zysta. Tak dejsch jo teče žekach. Ta pokuta, — to jo ten wotschij nož, — ſteju dejsch wotresowasch schykne žive hobnožki a pschuschiki, potom pschidu tomu dobremu bomoju kuzdy žen̄ nowe možy, tak až buva bogath na nebjaškich plodach. To pschijo potom ſamo wot ſe. Wot takiego k'schesczijana poweda ten 1. psalm, gaž tam stoj: „Dere tomu, kenz̄ nechojži we tej raze tych̄ boganiebojašnych; daniž nieseda, žež te laške ſedaju: ale ma spodobanie na tej kněsowej kaſni, a poweda wot joho kaſni wedno a nožy. Ten jo kaž bom, ſajžony pschi wodnych tſchugach, k'otaryž ſwoj plod měwa we ſwojom zašu, a joho list nesaprejo, a žež won zyni, to ſe dere raza.“

K'tomu pač ſluscha net, až ſy dere hopoſnaty ſtwojim Wimožnikom, až masch wérnu hütſchobu

a wotworone huchó. Maschli to, ga potom sly-
schysch kuždy žeń, jo kuždu lubu schtundku rad a
skobodne na ten głos twojego kněja, a gledasch
sa tým kivněniim jago rukí, a dajosch ſe rad hu-
zhých a wjasej wot nogo. K'tomu pak jo treba,
až kužda duscha ſama ſ'Nim ſwětſk huzynijo, tak
až možo gronischt: „Won jo mē to huchó wotwo-
rił, až ja ſlyſchym ač hufnik; ja nejſom Togo gło-
boju nepoſlusknu; ja mam ſpodobanie k'ſchyknomu,
jož Won rad wizi.“ Gab my ſchykne a to pſcheze,
kuždy žeń, kužde wozymykniene take myſli měli, ga
to by byla kſchaſna węz! Alle tak wono nej. My
nejſmih hyschezi dopołnone, ale połne ſchakego bracha
a gręcha. Zesto hyschezi podſchtapijomu na tej droſe
teje pſchawdosczi; zesto hyschezi ga pſchidu ſchake
ſwětne, gręſhne myſlenia, kotrež naš wotschegnu
wot togo Sadnogo, kotaregož naſcha hutschoba lu-
bujo. Wono ſe nam jo ač ſchulſkim žiſcham. Tak
dlujko ač hyschezi nejſu gorejbrane, derbe kuždy
žeń do ſchule chojzisch a kuždy žeń nězo pſchihuk-
nusch, a kuždy žeń ſebe dasch hukasowasch. Tak jo
ſnami rowno. Tak dlujko ač ſmih žiwe na ſive-
ſche, tak dlujko ſmih w'ſchuli, a gab teč woſymža-
ſet ab ževeschjaſet két stare byli a ſcheru głowu
měli, dohuknuli we bogabojsnosczi a we wěre, na-
žeji a lubosczi nejſmih žednie. Kuždy žeń muſymž
ſaſej chopyſch wotpredka, až naſledku naſch huzab-
nik a paſthyč Řeſus Christus naš teče „gorejberjo“
do teje ſgromażiny tych ſbožnych a ſwětých. To
jo potom to pſchawe „gorejbrane“ a to ſu te
kſchaſne jatschij, kotrež žednogo konza ſamaju.

Togodla, ty luby kschesczijan, něpošwigaj ſe
a němýſl ſe žedne, až ſy gotowý, až ſchi niz ně-
brachuju! Zo ga ſy? Howaz niz ač „glinianý rěd“,
do kotregož Bog ten Kněs swoju gnadu jo hulał.
Možo ga „ten glinianý gjarnz“ ſe iwelizaſch? Oč
kač jeſno chopijo brakasch, kač jeſno jomu dno
hupano! A ty, kač jeſno ty padniosch, kač jeſno
ten rěd twojego ſchela ſe ſlamjo! Togodla ſdža-
nim a ſbojaſniu pytaj twoju ſbožnoscz, a pſchoſ,
ab wostal wérny až do konza a dostał tu kroun
togo žyveňa ſruki twojego Kněsa Jeſom Christuſa.

Groba Zinzendorf jo k'zesczi swojego Wimož-
nika wele kſchaſnih ſkarližow ſpiwal. S'togo jad-
nogo pač jo ten jaden podstawk daloko a ſchyroko
mjas kſchesczijanamý ſnath, a ſe ſpiwa, gaž kſchec-
cijanske bratſchi kſchē ſe želisch a roſtyl hysch, ab
kuždy ſwoju drogu domoj ſchel. To jo ten versch:
„Die wir uns allhier beisammen finden.“ Ab jen
teke ſe þerſkimi hustami mogali ſpiwasch, ga jo
tudy pſchewawjony:

Die wir uns allhier beisammen finden.

Schykne how ſe ruze na to damy,
Lebe, Jeſus, wérne hysch;
Twoju ſwétu martru lubo mamy,
S'Tobu zomy roſtyl hysch.
Kněžo lubſchý, daj dam ſnaime tudy,
Až rad ſkyſchysch na naſch ſkarliž chudý;
Groń že „Amen“ k'tomu ſam:
„Mér ja daju ſchyknym wam!“

Teschnar, 1865.

Schischtzany wot F. W. Brandta w'Choschebusu.

Freie Universität Berlin

1522070/188

